

Van: Kim Joosten
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl**Uw kenmerk:** 21bb14280
Ons kenmerk: M2207-2163 22bo5997**Onderwerp:** De Rotterdamse
demonstratiebelofte**Datum:** 31 oktober 2022

Aan de leden van de gemeenteraad

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 4 november 2021 is in de commissie Veiligheid en Bestuur en op 11 november 2021 in de Gemeenteraad het verloop van de Woonopstand demonstratie van 17 oktober 2021 besproken. Met deze brief stuur ik u het afdoeningsvoorstel ten aanzien van de motie 'Rotterdamse demonstratiebelofte' (21bb14280).

U heeft mij verzocht om in contact te treden met de organisatoren van tien grote demonstraties die in Rotterdam hebben plaatsgevonden, om samen een geprotocolleerde demonstratiewerkwijze te ontwikkelen. Tevens heeft u mij gevraagd in bepaalde gevallen nazorg te bieden door tijdig in contact te treden met organisatoren en hen uit te nodigen tot een evaluatie met de verschillende diensten, bijvoorbeeld na de toepassing van politiegeweld. Tot slot heeft u mij verzocht de manier waarop Rotterdam demonstraties faciliteert inzichtelijk te maken en via gemeentelijke kanalen te communiceren om zo duidelijkheid te geven over het demonstratierecht in Rotterdam.

Wet Openbare Manifestaties

Het recht om te demonstreren is een belangrijk grondrecht. Ik hecht zoals u weet veel waarde aan dit grondrecht. Op grond van de Wet Openbare Manifestaties (hierna: WOM) mag ik geen oordeel hebben over de inhoud van demonstraties. Deze wet geeft mij wel de mogelijkheid om indien nodig beperkingen op te leggen, of voorwaarden te verbinden aan een demonstratie, om de openbare orde, veiligheid en gezondheid te waarborgen voor zowel deelnemers als omstanders van een demonstratie.

Geprotocolleerde landelijke demonstratiekader

Het geprotocolleerde kader om demonstraties te faciliteren en de vrijheid van meningsuiting hiermee te waarborgen is vastgelegd in de WOM (Wet Openbare Manifestaties). In Rotterdam worden demonstraties volgens dit wettelijk kader voorbereid en uitgevoerd. De WOM is leidend.

Rotterdamse demonstratie werkwijze

Wel doe ik er alles aan om binnen het wettelijk kader maatwerk te bieden om zoveel mogelijk ruimte te geven aan het uitoefenen van het grondrecht. Dit doe ik vanuit de Rotterdamse werkwijze om, binnen de landelijke kaders, iedere nieuwe aanvraag op basis van z'n eigen merites te behandelen. Via de diverse gemeentelijke kanalen maak ik de mogelijkheden van demonstreren bekend en communiceer ik op welke wijze een demonstratie in Rotterdam tot stand kan komen. Deze gemeentelijke kanalen heb ik mede n.a.v. de motie dit jaar aangepast met een uitgebreide uitleg over het organiseren van demonstraties. Tevens staan mijn medewerkers tot de beschikking van demonstratie organisatoren (hierna: kennisgever) om hen meer informatie te geven, hun vragen te beantwoorden en hen te begeleiden in het proces. Ook heb ik regelmatig overleg met de veiligheidspartners (politie, Veiligheidsregio Rotterdam, RET en de gemeentelijke partner SB) om te zorgen dat ook vanuit hun kant de boodschap over het demonstratierecht op de juiste manier verkondigd wordt. Daarnaast ook om te zorgen dat indien de veiligheidspartners vragen ontvangen over het demonstratierecht zij worden doorverwezen naar mijn medewerkers.

Tot slot heb ik goed overleg met de overige G5 steden om demonstratie casussen met elkaar te bespreken en te evalueren. Tevens betrekken we elkaar in de voorbereiding van demonstraties indien die in meerdere steden plaatsvinden.

Ervaring demonstratie organisatoren

Om in contact te treden met de tien grote demonstratie organisatoren heb ik een enquête opgesteld met hierin diverse vragen over hun ervaring ter voorbereiding en na afloop van de door hun georganiseerde demonstratie. Aangezien ik niet over de inhoud van de demonstratie ga, hadden de vragen betrekking op het proces. De enquête is verstuurd naar twaalf grootschalige demonstratie organisatoren in 2021, helaas heb ik maar van vier organisatoren respons gekregen. De respondenten hebben anoniem deelgenomen aan het onderzoek. Deze vier respondenten geven aan dat voor hen duidelijk was in het proces wie hun contactpersoon was, ze goed geïnformeerd werden gedurende het traject over de behandeling van hun aanmelding en over het verloop van het verstrekken van het bewijs van kennisgeving. Eén respondent geeft aan dat bij het verstrekken van het bewijs van kennisgeving er voorschriften waren opgenomen die nieuw waren en waar de kennisgever niet aan kon of wilde voldoen. Echter is deze respondent wel tevreden over de begeleiding ter voorbereiding op deze demonstratie en is er goed contact met mijn medewerkers geweest. Twee van de vier respondenten geven aan dat er na afloop van de demonstratie geen contact meer met hen is geweest. Uit de enquête bleek niet of dit als een minpunt werd ervaren. Het algemene contact met de gemeente om te komen tot de demonstratie ervaren de vier respondenten als voldoende. Eén respondent geeft als algemene opmerking aan dat er altijd goede afspraken te maken zijn met de gemeente, want er is een prettig aanspreekpunt en er kan snel contact worden gemaakt.

Helaas was het aantal respondenten maar beperkt, ook na het sturen van een reminder. Ik heb bewust gekozen voor het versturen van een anonieme enquête. Aangezien ik niet over de inhoud van een demonstratie mag oordelen en ik zo met een specifiek aantal vragen de juiste informatie wilde bemachtigen. Om de privacy van iedereen zoveel mogelijk te waarborgen, heb ik gekozen voor een anonieme enquête.

Vorbereiding en nazorg demonstratie

U heeft mij gevraagd nazorg te bieden na afloop van een demonstratie, bijvoorbeeld als er politiegeweld is toegepast. Dit advies heb ik van u overgenomen. Naar aanleiding van uw motie heb ik tevens ook kritisch gekeken naar de contactmomenten in de voorbereiding van een grootschalige of impactvolle demonstratie. Ik ben meer aandacht gaan besteden aan het contact met een kennisgever, waarbij ik juist door deze aandacht verwacht dat kennisgevers beter geïnformeerd zijn over de kaders binnen de WOM. Bij twee grote demonstraties in 2022 heb ik bovenstaande werkwijze dit jaar reeds toegepast. Eén organisatie had zorgen over de mogelijke politie-inzet en hier is extra aandacht aan gegeven. Vanuit beide demonstraties is er na afloop positief gereageerd op de voorbereiding en de nazorg. Er is hier met de kennisgever teruggeblikt op het proces en er zijn punten van aandacht gevraagd voor volgende demonstraties. Bij één organisatie is tussen de politie en de organisatie veel contact geweest over hun aangemelde en niet-aangemelde demonstraties, hierin is een uitleg gegeven over het te verwachten handelingskader alsmede de politie-inzet. Ook tijdens deze demonstraties heeft de politie actief contact onderhouden met de organisatie.

Vorbereiding demonstratie

Bij de grootschalige of impactvolle demonstraties probeer ik vroegtijdig in het traject, vaak samen met de politie, actief in de verbinding te treden met de kennisgever. In deze gesprekken probeer ik een kennisgever mee te nemen in de werkwijze om te komen tot een bewijs van kennisgeving voor de demonstratie. Ik neem de kennisgever mee in de mogelijke overleggen met de veiligheidspartners en de reden waarom bepaalde vragen gesteld worden. Tevens geef ik een tijdspad mee waarbij ik verwacht te komen tot het bewijs van kennisgeving. In het jaar 2022 heb ik deze aangepaste werkwijze reeds bij een aantal grootschalige of impactvolle demonstraties doorgevoerd. Bij deze demonstraties is ook vroegtijdig contact gelegd tussen de kennisgever en de politie. Dit stelt de kennisgever in de gelegenheid vragen en/of zorgen over de politie-inzet tijdens de demonstratie of het handelingskader van de politie vroegtijdig te bespreken. Door deze afstemming is reeds gebleken dat de kennisgever op voorhand een beter inzicht heeft bij het verloop van de demonstratie. Tevens kan de kennisgever ook zijn/haar achterban meenemen in de gemaakte afspraken met de politie.

Ten tijde van dit soort demonstraties heeft de kennisgever ook een contactpersoon bij de politie die gedurende de gehele demonstratie bij de kennisgever in de buurt aanwezig en/of bereikbaar is. Indien er vragen komen vanuit de achterban over het verloop van de demonstratie of over politie gerelateerde zaken, kan er zo direct geschakeld worden. Tevens kan de kennisgever zo snel en actief op de hoogte gesteld worden door de politie mocht er tijdens de demonstratie een wijziging zijn in de gemaakte afspraken of indien er toch een politieoptreden noodzakelijk is. De partijen ervaren dit als van toegevoegde waarde. Deze aangepaste werkwijze wordt ook bij komende grootschalige of impactvolle demonstraties toegepast.

Nazorg demonstratie

Bij de grootschalige of impactvolle demonstraties dit jaar hebben mijn medewerkers na afloop contact gezocht met de kennisgever.

Het proces om te komen tot het bewijs van kennisgeving, het contact met de gemeente alsmede met de veiligheidspartners en de informatieverstrekking gedurende het proces bespreek ik met hen. Indien dit wenselijk is vindt er ook een evaluatie plaats met de politie of alle veiligheidspartners erbij. De terugkoppeling die ik hieruit ontvang probeer ik zo snel mogelijk te bespreken en te implementeren in de daaropvolgende demonstraties. Ook deze aangepaste werkwijze zal worden doorgevoerd bij komende grootschalige of impactvolle demonstraties.

Aanpassingen Rotterdamse werkwijze

Zoals ik hierboven bij de voorbereiding en nazorg reeds beschreef heb ik de contactmomenten met de kennisgever bij een grootschalige en/of impactvolle demonstratie in het traject uitgebreid om zo een beter gevoel te krijgen hoe het proces om te komen tot een demonstratie wordt beleefd en sneller kan bijsturen indien nodig. Daarnaast heb ik de informatie over de wijze waarop demonstraties in Rotterdam gefaciliteerd worden beter beschikbaar gesteld en uitgebreider toegelicht op de website van de gemeente.

Tot slot wil ik meegeven dat binnen de gemeente Rotterdam in het jaar 2021, 208 unieke demonstraties werden aangemeld. In 2022 zijn dit er tot op heden 141 unieke. Over het algemeen verloopt een demonstratie goed.

Ik stel voor motie 21bb14280 als afgedaan te beschouwen.

De burgemeester,

Ing. A. Aboutaleb